

KOHALIKU OMAVALITSUSE ARENGUSUUNDADEST

KAJAR LEMBER
EESTIMAA RAHVALIIT

RAHVALIIT

KOHALIK OMAVALITSUS PEAKS OLEMA...

- Euroopalikul subsidiaarsusprintsiiibil tegutsev kohalik rahvaesindus ja valitsemistasand
- **iseseisev, kõiki kohaliku elu küsimusi üksnes seaduste alusel otsustav, iseseisva tulubaasiga, kohaliku elukorralduse ja elukvaliteedi eest vastutav,**
- maakondlikult ja üleriigiliselt omavalitsusliitude kaudu konsolideerunud ja omavalitsustasandi ühishuve realiseeriv demokraatlik võimutasand
- kohalik esindusdemokraatia ja keskvalitsuse koostööpartner.
- Võrreldava struktuuri ja suutlikkusega, maakondlikult konsolideerunud, maakondlikke ühishuve ja arengukavu ühiselt realiseerivad solidaarsed vallad ja linnad.

KOHALIK OMAVALITSUS ON TÄNA ...

- Keskvalitsusest liigselt sõltuv ja rahastatav, täitevvõimu ja valitsusasutuste ametnike korraldusi, normatiive, direktiive ja suuniseid realiseeriv, harukondlikult juhitud ning kontrollitud töövõtja, keskvalitsuse allasutus.
- Ebaühtlase suuruse, struktuuri ja suutlikkusega, ühitamatute huvidega ja tugevama ning keskvalitsusele lähema õiguse, eeliseid ja erakondlikku lojaalsust kasutav haldusüksus.

OMAVALITSUSTE ARENGUPROBLEEMID

Omavalitsuste põhiprobleemideks on endiselt:

- KOV iseseisva tulubaasi nõrkus suhtes keskvalitsuse tulubaasiga
- KOV-de erinev administratiivne võimekus, erinev võimekus koostada arengukavu ja nende realiseerimiseks investeringutoetuste taotlemise projekte
- KOV-de vähene omavaheline maakondlik, aga ka üleriigiline koostöö
- Koostöö maakonna kui regionaalse ja ühise arengukavaga terviküksuse raames
- Paljud vallad ei pea vajalikuks osaleda omavalitsusliitudes

MAAKONNAHALDUS OMAVALITSUSLIKUKS

Olukorras, kus riigi käepikendus – maavalitsus – kaotab järjest rolli ja funktsioone keskvalitsuse ametkondade tegevuse tõhususe nimel, peaks kiiresti tugevnema omavalitsusliidud ja nende koostöö. Praegu on koostööd vähem kui konkurentsi ja omaette nokitsemist.

Riiklik maakonnahaldus peaks asenduma omavalitsuslikuga.

MAAKONNAHALDUS

Taotleme valitava maavanema juhtimisel toimiva regionaalse omavalitsustasandi loomist maakondlike omavalitsusliitude baasil koos seaduse alusel sinna üleantud funktsioonide ja vajalike vahenditega. Regionaalne omavalitsuslik institutsioon on avalik-õiguslik juriidiline isik, mille esindusorgan formeeritaks delegeerimise kaudu omavalitsusüksuste volikogude liikmetest ning mille täitevorganiks saaks maavanema kantselei eesotsas valitava maavanemaga.

KOHALIKE OMAVALITSUSTE REFORM

- professionaalne ja kogukonnakeskne juhtimine
- vallavaema või linnapea volikogu poolt avaliku konkursi tulemusena tähtajatult valitavaks valla või linna aparaadi juhiks
- väiksematele üksustele oma regulatsioon
  - ilma valitsuseta?
  - delegeeritud teenused?
  - koostöö ?

REGIONAALARENGU SUUNAMISE SEADUS

- maakondliku arengu kavandamine
- maakondliku arengustrateegia koostamine
- riigi regionaalarengu kavandamine
- regionaalpoliitika eesmärkide arvestamine
- valdkondlikes riigipoliitikates
- regionaalminister- riigi regionaalpoliitika koordinaator ja suunaja

MIKS ON VAJA REGIONAALARENGU SUUNAMISE SEADUST?

- regionaalpoliitika valdkond on reguleeritud Vabariigi Valitsuse otsusega heakskiidetud Eesti regionaalarengu strateegiaga, mis ei ole ministeeriumidele siduv;
- strateegiast hoolimata puudub ühtne arusaam regionaalpoliitika alustest, poliitiline kokkulepe ja koostöö eri ametkondade vahel;
- regionaalpoliitika ja valdkonnapolitikate sidumine pole õiguslikult kindlustatud ja regionaalpoliitiliste eesmärkidega arvestamine valdkonnapolitikates on puudulik;
- maakondade arengukavade või programmide koostamiseks pole õiguslikku alust ja need pole seotud eelarveprotsessiga.

REGIONAALPOLIITIKA EESMÄRKIDE ARVESTAMINE VALDKONDLIKES RIIGIPOLIITIKATES

Valdkonnapoliitiliste tegevuste puhul tuleb arvestada regionaalpoliitikaga, millel on valdkonnapoliitikate suhtes neid täiendav ja omavahel seostav ning koordineeriv roll. Valdkonnapoliitikad suunavad oma käsutuses olevaid rahalisi vahendeid kõigi Eesti regioonide arengu toetamiseks ning olulise regionaalse mõju tõttu peavad nad olema kooskõlas regionaalpoliitika eesmärkide ja maakondliku arendustegevuse eelistustega.

Täna tähelepanu eest!

RAHVALIIT